

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decemvre 1883, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 1626 Pres.

MIRON,

prin îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania, și metropolit al românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Iubitului cler și popor al arhidiecezei Noastre transilvane; iubiților și onorabililor deputați la sinodul arhidiecezan: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos!

Având în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm, și prin acestea dechiarăm de convocat sinodul ordinariu al arhidiecezei Noastre transilvane la biserica catedrală din cetatea Sibiu, pe **Duminea Tomei, adecă pe 15 Aprilie vechiu** a. c. la 9 oare înainte de meadădi, în care și după terminarea ritualelor bisericesti va urma deschiderea sinodului în localitățile seminarului arhidiecezan, și numai decăt se vor începe lucrările sinodali conform regulamentului afacerilor interne.

De altminte împărșim tuturor binecuvântare arhipăstorească!

Sibiu, la 30 Martiu, anul Domnului 1884.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop.

Revista politică.

Sibiu, 30 Martiu 1884.

În fața alegerilor dietali din anul acesta români fac pretutindenea pregătiri serioase. Conferențele diferitelor cluburi locali ținute până acuma ne umple de bucurie și înregistrăm cu plăcere activitatea comitetului permanent din Sibiu ales la 1881. Credem, că noi ne am clarificat din destul pozițiunea noastră față cu alegerile viitoare. Comitetul permanent din Sibiu n'a decis, precum nici n'a putut decide în meritul lucrului privitoriu la ținuta politică a românilor, cari decamdată stau pe baza programei dela 1881. Prin apelul din 10 Faur 1884, publicat de diariul nostru în numărul 15 a. c. comitetul a dispus organizarea partidei cu programa din 1881 și noi încă atunci am șis, că acest pas al comitetului din Sibiu este de tot corect. În „Gazeta Transilvaniei“ numărul 34. vedem publicat un apel destinat a servi spre orientare membrilor acestei partide, cari au luat parte activă la conferența din 1881. Suntem recunoscători domnului redactor al „Gazetei“ pentru indiscrețiunea observată față cu acest act nemenit pentru publicitate. Noi și acest apel 'l aflăm la loc, și tonul suveran observat în alinea a doua nu ne turbură așa de tare, ca din acest incident să protestăm în fața Europei. Ca ori care partidă, și partidă românească cu programa statorită la 1881 are dreptul a se organiza și a ține conferențe, întocmai ca și cea națională

românească cu programa statorită la Budapesta. Ar fi anachronism a provoca la conferența acestei partide și pre cei aderenți la partida cu programa statorită în Budapesta. Din punct de vedere al partidelor este aroganță și numai aroganță va rămâne pretensiunea că conclusele conferenței, ce se va convoca la Sibiu vor fi „de fapt expresiunea opiniunii publice a națiunii române“. Nu înțelegem deci, pentru ce „Viitorul“ din Budapesta dă așa de mare importanță acestor cuvinte improprie din apelul comitetului central din Sibiu. Noi stimăm foarte mult pre subscriitorii acestui apel și tocmai aceasta este motivul, pentru care ne ocupăm cu partea improprie din acest apel. Ca oameni cu trecut politic dênșii vor șis, ce va se dicită a pretinde, că cutare și cutare partidă politică este expresiunea opiniei publice a națiunii române. O asemenea pretensiune în mod absolut este ridiculositate, și noi tare ne îndoim, că domnii subscriși au cetit, ceea ce au subscris și trimis membrilor conferenței dela 1881. Relativ au tot dreptul. Ca partidă compusă din români conclusele ei sînt expresiunea românilor aderenți acestei partide, întocmai după cum sunt conclusele conferenței din Budapesta expresiunea acelei părți a națiunii române, care aderează la această partidă. Jos deci cu aroganța donchișetoria jos cu susceptibilitatea, care numai confusie poate aduce, și să susținem cu tărie cumpena dreptății după principiul: „Sum cuique“.

În timpul din urmă s'au ținut multe conferențe ale alegătorilor români, așa la Turda, Reghin și Bistrița, apoi Bocșa și alaltăeri în Arad. Ele s'au pronunțat toate în sensul apelului comitetului central din Sibiu. Până la conferența viitoare, care va decide, după cum o va lumina Dumnezeu, conferențele locale stau pe baza programei din 1881, și au anticipat solidaritate cu ori ce va decide această conferență. Noi și în această privință ne-am exprimat opiniunea noastră. N'avem nimica contra basei, pe care se rașimă de ocamdată această conferență, căci ea și așa nu mai are nici o însemnătate. Solidaritatea anticipată însă tare seamănă a terorism și noi suntem tare curioși a șis adevăratele motive ale acestei solidarități anticipată. În politică asemenea anticipații joacă o rolă contrară anticipațiilor prea bine cunoscute țeranilor nostri inițiați în secretul proceselor de tot soiul.

Crisa ministerială din București s'a complanat rămând tot domnul Brătianu la Cărmă. Camera și-a revocat concludul cu dimisiunea, asemenea votă și senatul vot de încredere domnului Brătianu. În urma acestor acte publice nu mai era motiv de dimisiune. De Mercuri corpurile legiuitoare desbat în special proiectul revisiunii. La alt loc publicăm desbaterea de Vinerea trecută, în care a răsărit dimisiunea cabinetului.

În cele din urmă s'a complanat și cearta între poarta otomană și patriarhatul din Constantinople. După o telegramă a diariului „Neue freie Presse“ patriarhul a primit un nou „Berat“ din partea sultanului, subscris de sultanul însuși, în care se întăresc toate privilegiile bisericii ortodoxe câștigate încă din vechime. În urma acesteia patriarhul pe Marța trecută a convocat sinodul micș și i-a comunicat cuprinsul beratului. Despre celelalte minuișități ale acestui sinod nu mai vorbim, căci ele nu sînt de interes pentru noi. Destul că bisericii ortodoxe i s'a redat din nou liniscea trebuincioasă pentru sfintele sêrbători înviind dreptatea și adevêrul în preseara sêptemănei reinvierei neamului omenesc prin învierea Mântuitorului Cristos.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Agnita. în 26 Martie v. 1884. Protopopiatul nostru după calculul mai nou numără preste 18 mii suflete în 39 comune parochiale.

Comunele politice sînt mai toate amestecate cu populațiuni de naționalitate și confesiune diterită.

Scopul acestei corespondențe nu este, ca să arăt starea cea deplorabilă, în care ne aflăm politicește; căci de așa și arăta în toată golătatea ei, tot n'aș pute spera vre-o îmbunătățire între împregiurările actuali; de-oare-ce cărma statului se află la aceia, cari nu doresc progresul românului, ci ar voi mai bucuros să stăm pasivi și cu mâinile în sân, ca să dispună cu noi după bun placul dênșilor.

Dacă în cele politice n'am speranță a vedea pre român rêsuffând mai liber, cu atât mai multă speranță 'mi rămâne, că așî mîne o să vedem și în acest tract că merg lucrurile bine și facem progres în cele bisericesti și scolare, care progres depinde dela zelul și interesarea noastră față de acestea două instituțiuni sante și salutare. O dorință ferbinte pentru fiecare om cu inima și cu mintea la loc din acest tract protopopesc trebuie să fie: ca cât mai curând să vadă în fruntea acestui protopopiat, un bărbat luminat și zelos ca protopop definitiv, căci doamne, multe sînt de făcut! și nu este de mirat când acest tract stă mai mult ca de 20 ani sub administrațiunea actualului administrator protopopesc.

Nimica nu va fi mai consult decăt a scrie obiectiv în astfelu de afaceri delicate, ca să nu deștepăm pasiuni din vre-o parte sau altă. Scopul meu prin această corespondență este curat numai dorința de a vedea și în acest tract dispărând întunerecul și ignoranța, și în locul lor lumină și progres, cari sînt proprii secului presente.

Nu voi să vorbesc la adresa nimêruia, ci voi descrie numai starea bisericilor și scoalelor din acest tract, starea morală și intelectuală a poporului și cetitorul nepreocupat va judeca apoi drept și fără părtinire.

S'au șis de multe ori în publicitate, că pre noi românii numai biserica și scoala ne mai pot scăpa de perire; vrem așa dară să nu perim, trebuie să ne îngrigim de acestea instituțiuni mai tare ca de lumina ochilor. Nu este de ajuns pentru un protopop, dacă umblă în tot anul odată în fie-care parochie din tractul sêu, așî lua diurnul, a conversa puțin cu parochul, învêțatoriul, doar și cu comitetul parochial; ci trebuie veștută lipsa bisericii sau scoalei, trebuie consultare pentru delăturaarea rêului, aflarea mijloacelor și punerea în lucrare a aceloră cu toată serioșitatea.

Deși parochiile nu sînt fără de classa a treia mai jos, tot pot să dicit fără a măguli, că preoțiimea partea cea mai mare are pregătirea recerută și ar fi la nălțimea ei, dacă ar avè un bun conducătoriu.

Ce folos pentru o armată bună cu ofișeri apți de ea dacă, comandantele suprem nu o șis conduce bine și la victorie ea își perde încrederea și devine lașă și fricoasă. Ce folos pentru un paroch, că ar vrè să facă ceva în parochia sa și nu este sprijinit de protopopul sêu, ba este chiar paralisat prin acela în realizarea scopului folositoriu.

Poporul din acest tract contribuie în multe parochii în naturale pentru susținerea parochului, a dat din pământurile alodiale porțiuni canonice, și în comune mestecate cu sasi, mai au pe ici pe colea și fonduri bisericesti și scolare create din avere alodială, și acestea toate s'au făcut fără indemnul și sfatul protopopesc, oare nu se făcea de 10 ori mai mult, dacă și dênșul ș'ar fi pus toată influința în direcțiunea de a face ceva?

Pre când bisericile și preoțiimea sînt fără merit protopopesc în stare mai bunioară, pre atunci scoala și învêțatorii stau precăt se poate numai de rêu. Dela o margine până la alta învêțatorii rêu dotați sînt avisați a trăi după economia câmpului, negligă scoala, negligă lectura, și așa unii mai mult au știut acum sînt 20 de ani, când s'au instituit de învêțatori ca acum.

Cărți de învêțământ abia din 10 elevi are unul o cărticică sau o tablifă, băncile de scoală în tot tractul nu numai într'o scoală sau două, s'ar potrive mai mult pentru altă localitate. Ce dicit dl protopop la acestea toate, când vine în parochie, nimica, sînt

toate bune, sînt toate în ordine. Și ce mai poate face un paroch față de atîtea neajunsuri, dacă protopopul este mulțămît cu toate, unul ca acela ș'ar atrage numai ură din partea poporului; căci poporul pe drept ține pre un protopop mai învătă decît pre parochul sîu, și de aceea, ce protopopul nu impune poporului cu ocaziunea vizitațiunii canonic, parochul n'are ce-ș'cerca norocul să facă mai cu seamă cînd-l deobliga la contribuiri. De aci apoi urmează că în comună nu ași decît pre cantorul de scie ceti; ear ceti și scrie singur pe învătătorul.

Cu un astfelu de popor cunoscătoru de carte și cu un comitet ales din sinul lui, are parochul să conducă biserica și scoala după prescriesele statutului organic și regulamentelor sustătătoare, ne spriginit de protopopul sîu.

Pre cât isprăvesce parochul în parochia sa cu poporul, pre atîta ispravă se face și în sinodul protopopesce, căci deși acolo este barem preoțimea și învătătorii, cu cari s'ar putè lucra ceva, dară lipsește și aci conducătorul. Nimica nu se lucră nici acolo pentru binele și folosul poporului din tract, care plătesce din sudoarea sa pre tot anul diurnele deputațiilor sinodali.

Dacă s'ar publica o statistică separată după protopopiate despre toate părechile, ce trăiesc în concubinată, de sigur numărul acelora ar fi mai mare în protopopiatul nostru, căci sînt comune, în care sînt și până la 20 părechii ce trăesc în concubinată, și cari din an în an se înmulțesc și cu atît scade mai tare religiozitatea și moralitatea în popor. E drept, că autoritățile politice nu spriginesc organele bisericesci pentru stirpirea concubinațiilor, dară pentru aceea trebuie îngrigît, ca ele barem să nu se mai înmulțescă. Causale, divorțiali atît de numeroase în acest tract sînt un isvor însemnat de venit protopopesce, partidele se spesează până se sărăcesc și cel ce trece odată prin acel purgatoriu scie să istorisească multe aventuri; astfelu oamenii, pre cari i-ar ajunge nefericirea să înceapă divorțiu, prefer a trăi în concubinată, decît a se ruina material-minte.

Un protopop nu trebuie să privească și considere protopopiatul ca un obiect de exploatare pentru înavuțirea sa, ci trebuie să ingrigească și pentru binele și naintarea din tract; căci apoi „vrednic este lucrătorul de plata sa“ dîce s. scriptură și earăși: „nu lega limba bouului ce treeră“.

Scoală, lumină trebuie să dorim cu toții în acest tract, până nu este prea tîrziu, și în fruntea afacerilor protopopesce un bărbat bine pregătît pentru oficiul sîu prea onorific.

Dee Ddeu, ca să vie timpul de alegeri de protopop cât mai curînd și spiritul sînt să luminede pre deputații sinodali, ca să uite interesele particulari alegînd un bărbat deștept și zelos, apt spre a ne conduce la limanul mîntuirii.

Brețcu, 27. Martie 1884. Mult Onorate Dle Redactor! În Nr. 32 al preșuitului D-voastre diar „Telegraful Român“ avurăți bunătatea a publica o corespondință a mea „Din comitatul Trei-Scaunelor“, a cărei pîrticică din urmă, relativă la treaba alegerii de deputat în opidul Brețcu și la eventuala atitudine a locuitorilor români față de aceasta, într'atata se vede, că a îndignat pe onorabilul domn Tr. încât află de lipsă în corespondința d-sale din Sibiu, apărută în Nr. 34 al acestuiași diar, a forfecă din deosebite puncte de vedere cestiunea, ce am cutezat a o atinge și a-mi atribui intențiuni mîrșave, egoistice și antinaționali.

Nu voiu putè susține o luptă diaristică, din punct de vedere de princip, cu un bărbat de erudițiunea on. domn Tr. — sînt cu mult mai modest, decît să-mi fie acesta scopul — dar vedînd interpretarea atît de vagă a cuvintelor mele din citata corespondință, nu pot să nu cer permisiunea on. Redacțiunii pentru a observa spre rectificarea următoare:

Dl Tr. în corespondința d-sale atît de instructivă, a binevoit a supune unei aspre critice espunerea nevinovată, ce o făcu eu pe scurt, a cestiunei alegerii de deputat în Brețcu, ear fiindcă am constatat aci fapte vechi împlinite, nedependente de voința mea, presupune, că eu ași fi cauza unei direcțiuni greșite, spre detrimentul națiunei mele în întreg comitatul. Presupunerea aceasta o basează d-sa pe cuvintele mele, la cari singure se provoacă din întreaga corespondință — că „considerînd că acest opid n'a fost nici odată opozițional, temîndu-și privilegiile și din cauza stărei sale sdruncinate financiare, români încă vor trebui să fie oportuniști, adoptîndu-se majorității, fără de care ținută, în starea lor cea izolată, ar avè să-și atragă numai ură și șicanări“. Acest pasagiu din corespondința mea, pe care Stîm. Dn. Tr. avu bunăvoința al desfira în atîtea pîrți, îi dedu destulă materiă de a-mi în-

fățișa în fine chiar earăși faptele Herostraților și Catilinarilor, fără să fi avut norocirea a fi fost pe deplin înțeles.

Mă tem ca nu cumva și prin această espresiune să deștept oare care susceptibilitate și de aceea urmînd după puțină invectivă aduse asupra mea, să-mi fie permis a mă esplica pe lângă modestele mele reflexiuni.

„Secuii din Treiscaune, temîndu-și privilegiile, spre ale susține acestea au fost tot deauna și sînt și astăzi guvernamentali, susține că am dis eu dl Tr. pre cînd în corespondința mea din Nr. 32 al „Telegr. Rom.“ se vede apriat că se referă aceste numai la opidul Brețcu și nu la comitatul întreg, în care sînt și opoziționali. Intreabă mai departe dsa, cari sînt acele privilegii? în firma credință că eu lucrez spre susținerea acelora în paguba dreptului electoral, spre sugrumarea românilor.

La această provocare 'mi permit spre deslușire a observa, că eu, cînd am făcut amintire despre privilegiile opidului Brețcu, am înțeles sub acestea: magistrat organizat (rendezett tanács) cu drept de alegere de deputat. Aceasta este ceva „nolli me tangere“ a ambițiunei secuiilor din opidul mărginaș, cari sînt foarte mîndrii pe starea lor exemtă, ceea ce însă după a mea părere, nu poate fi păgubitor pentru nici o parte din locuitori. Căci chiar și pentru români este mult mai avantajos a fi mai compacti sub primar (polgármester) decît, cînd acest opid ar abdice de pozițiunea sa privilegiată și s'ar subimparți szolgabáruatului. Dar aceasta nu este numai părerea mea, ci o experiență veche a tuturor românilor din Brețcu, a căru locuitori deși în parte mare streini, veniți din Moldova în contra contingentului nostru, ce îl dăm acolo și din cauza ocolirei serviciului militar, — trăesc în condițiunile cele mai ușoare decît toți români din celelalte comune, poate și din alte comitate.

Să fie evident acuma aci și procederea cu stabilirea listei alegătorilor și să vedem intru cât mi se poate imputa, că am apărat privilegiul secuiilor, sugrumînd dreptul electoral al românilor? E drept că după art. de lege XXXIII ex 1874 în conformitate cu § ful 2-lea au toți ungurii drept de alegere de deputat, carii au fost înscriși în lista alegătorilor până la a. 1872, dară stă și aceea, că aplicînd noi în Brețcu și asupra românilor punctul a) al §-lui 3 din aceeași lege, am putut scoate din mai puțin ca 300 bărbați capi de familie (între cari sînt și mulți taxaliști.) aproape 150 alegători români; va se dîcă fie-care om, care are o căscioară măcar a sa proprie, sub care să se adumbrească, este alegător la noi. Aceasta nu este analog cu cazul Murăș-Turda, unde, precum dîce dl Tr. din 20.000 locuitori români, în trei cercuri electorale abia sînt alegători 225. Resultatul obținut însă la noi a fost urmarea înțelegerei între membrii comitetului central de alegere, în care privință, dacă am greșit 'mi voiu mărturisii păcatul totdeauna și nu numai în „postul pascilor și săptămîna luminată.“

„Luati statistica oficială a mîna“ dîce mai departe dl Tr. „și la conscrierea populațiunei din anul 1880 căutați cu lampa lui Diogene după vre'un român în comitatul Treiscaunelor.“ — La aceasta observ, că eu și un coleg al meu scim pozitiv, că cel puțin în Brețcu, în blanquettele de conscriere s'a indus preste tot limba maternă a respectivului cap de familie și a membrilor aparținători, ear dacă oficiul statistic din B-pesta a trecut preste naționalitate și a găsit numai secui de ritul oriental, aceasta încă cred că nu se poate imputa mie.

Adaog mai departe că eu la toate ocaziunile date mi-am ridicat vocea chiar în coloanele acestui diar pentru conservarea elementului românesc din acest comitat, atrăgînd atențiunea autorităților bis. scoalare asupra diferitelor aparițiuni amenințătoare; — este foarte greșită prin urmare adresa, cînd mi se impută că ași fi poltron terorizat și ași specula cu drepturile poporului, până la metamorfosarea lui ca uneltă oarbă, căștigată cu bani, căci la această ambițiune încă nu m'a lăsat și nici giurstarile mele încă nu m'au silit. — De altcum românii situați în partea resăriteană a comitatului, carii și prin economia de vite, ce o poartă stau în contact continuu cu România, nu vor deveni nici odată sîcui de religiunea gr. or. măcar deși li-ar denega naționalitatea toate statisticele din Ungaria.

Și acuma spre închieere să mai viu la o parte grea din invinuirile, ce mi-le face dl Tr. „Secuii din Treiscaune sînt materialmente scăpătați, așa dară trebuie să alegă deputat guvernamental“ — astfel 'mi citează d-sa cuvintele mele, dîndu-le un înțeles, pe care eu nici cum nu l'am avut în vedere, cînd am dis în corespondința mea din Nr 32 că „opidul Brețcu n'a fost nici odată opozițional temîndu-și privilegiile sale și din cauza stărei sale sdruncinate financiare.“ Amintii mai înainte despre privilegiile acestui opid, pe care nu eu sînt chemat al apăra acuma,

dar de oare ce persoana mea este adusă într'o combinațiune de gescheftărie, mă esplic și în această privință.

Brețcu, ca persoană morală, este al doilea în tot comitatul, care are cea mai mare estindere de teritoriu cu deosebire pădure, dela care nu sînt țermuriți de loc nici români, ci poate fiecare păduri cînd vrea și cînt vrea, astfel că brețcanii vînd mai multe lemne ca 20 comune la olaltă. Cu toate proprietățile însă, ce le are acest opid, nu i se urcă venitul la mai mult ca 9000 fl. fiindcă nu i s'a esploatat toate resursele spre a nu fi locuitorii încărcăți — ear acest venit nu prea este destul spre a susține în toată regula un magistrat organizat. Pentru aceste scăderi se tem dară secuii din Brețcu, că dacă nu vor fi guvernamentali, li se va lua magistratul, precum li s'au și amenințat și au respins de mai multe ori candidații opoziționali, renumiți de avuți, cari au ajuns cu cartirul general până în orașul vecin K. Vásárhely. Și ca să se vadă în mod și mai credibilă că la alegerea din Brețcu dela 1875 încoace, de cînd sciu eu că nu s'a făcut geschefturi, ajunge să amintesc că în trei perioade a fost ales prin aclamațiune d. Gabor Péter, fiul primariului, care nici că a putut, nici a avut lipsă să jertfească vrun crucer măcar. A deoblegat însă în mai multe rînduri chiar pe români întrevenind la ministeriu în cauza delaturării sau mărginirii carantinei oilor (provădută în art. de lege XX ex 1874) și a scăderii dărei de venit după acestea.

Etă dară că nu pentru foloasele materiale au fost și sînt secuii din Brețcu guvernamentali și nu pot sta prin urmare combinațiunile, în care sînt adus.

Resumînd în fine toate cele espuse constat, că eu în corespondința mea dintăiu, am înfățoșat numai pozițiunea românilor din Brețcu față de alegerea de deputat, nici decît nu m'am ridicat la aceea, ca să discut „care ar fi atitudinea politică mai oportună a națiunei“ la ceea ce nu mă simt chemat. Vorbind dară eu numai despre Brețcu s'a putut vedea, că aci alegerile s'au făcut tot prin aciamățiune fără să fi fost lipsă de concursul românilor cari au fost mai mult indiferenți nici pro nici contra. În aceasta privință eu n'am făcut un pas mai mult ca colegul meu și nici am îndemnat până acuma preunul măcar să ea parte la alegere; aceasta nu o pot susține nici cei mai aprigi contrari ai mei. Dar într'atata am fost activ ca membru al comitetului central de alegere din acest opid, că la verificarea listei alegătorilor, românii să fie reprezentați cît de bine. Oportunitatea, pe de altă parte, care o observă românii din Brețcu intru buna conviețuire cu conlocuitorii lor în majoritate fără a abdice de interesele și individualitatea lor, o poate aprecia mai bine acela, care vede și cunoasce mai de aproape toate împregiurările, în care trăiesc dînșii.

Dacă am avè norocire vre'odată de onorabilul domn Tr. prin pîrțile noastre ceea, ce ar fi de dorit și din alte privințe, cred că foarte iute ar pricepe situațiunea și nu ar descărca de odată atîtea atribute, grav învinuitoare, care pot numai să descurageze pe ori cine s'ar interesa încâtva de împregiurările poporului, căci întimpinăm și altcum pe alte căi destule greutăți.

C-n.

Adunarea deputațiilor.

Sesiunea estra-ordinară

Urmarea ședinței dela 24 Martie 1884.

După cetirea raportului asupra revisuirii, d. președinte roagă Adunarea a ficsa, cînd se va începe discuțiunea.

D. G. I. a noli observă, că nefînd opozițiune în Cameră respunderea este mai mare înaintea țerei și trebuie a intra în aplicarea strictă a regulamentului și a se acorda termenul de trei zile libere, prevădut de regulament. Raportul conține 44 pagine, deputații n'au avut timp al studia și crede că revisuirea Constituțiunii trebuie să urmeze cel puțin filiera regulamentară a ori cărei legi de un interes secundar.

D lor, ca să vă arăt, până unde a mers dorința noastră de a se face revisuirea, vă voiu spune că în secțiunea mea, înainte de a termina discuțiunea asupra tuturor articolilor, înainte chiar de a se face procesal verbal constător de lucrarea comisiei, fiind că comisiunea însărcinată de Senat era constituită și gata de a lucra, și fiind că nu putea să aștepte pe delegatul nostru noi am dis să numim un delegat, căruia să-i dăm mandat, că toate cestiunile netranșate în secțiunea Senatului, să le transeze împreună cu comitetul Senatului, precum și de a susține din toate puterile libertatea presei.

Nu voiu atinge acum cestiunea libertății presei, dar voiu spune că delegatul nostru a avut mandat special, ca să fie pentru libertatea presei, și n'am vedut figurănd, între delegații, cari au votat pentru libertatea presei, pe d. Stolojan.

Dar vă spun numai, că discuțiune nu a urmat conform regulamentului în secțiunea 5-a decît numai asupra cătorva

articole, și desfid pe d. raportore să arete procesul verbal al acelei secțiuni, sau să spună că delegatul nostru nu a promis, că va discuta cestiunea libertății presei și va fi pentru dânsa. Nu fac proces nimănui, dar cred, că și acesta este un argument suficient în favoarea celor trei zile, cari se acordă chiar pentru o simplă lege ordinară.

Mă raportează dar la buna voință a dv. vă rog, să nu ne pripim; fac apel la d. prim ministru, ca să pună toată influința sa pentru a obține dela onor. Camera ca cestiunea revizuirii să se ia în discuțiune Mercuri.

D. N. Dimancea crede că legiuitorul, care a făcut regulamentul acesta, a avut gânduri înalte și serioase; el și-a zis: Camera are necesitate de 3 zile libere înainte de a începe discuțiunea asupra unui proiect prezentat, pentru ca să ia deplină cunoștință de legea, pe care este chemată să o voteze; dar tot atunci legiuitorul având în vedere că se poate ivi casuri, cari nu pot suferi întârziere, el a adăugat: Camera poate scurta acest termen, poate decide altfel.

Rațiunea pentru care legiuitorul a dat Adunării cele trei zile, este ca ea să poată studia legile; însă pentru legile cele mari și importante, care sunt înscrise nu numai în inima cetățeanului, dar și în inteligența deputatului, și pe care fie care din noi scim, cum avem să le resolvăm, pentru aceste legi, legiuitorul regulamentul a zis; este de onoarea și de demnitatea Camerei, ca se dau ei aplicarea acestui articol, să poată deroga dela regula generală, și cu aceasta să probeze că ea s'a identificat cu ceea ce are să delibereze.

Raportul este expresiunea în resumat a opiniunii delegaților de secțiuni, și mai cu seamă opiniunea raportorului; prin urmare, poate fi trebuință de cele trei zile pentru a studia acest raport, dacă noi nu avem intențiunea de a ne agăța de cuvintele, de expresiunile din raport, ci de a face revizuirea Constituțiunii?

Noi toți cunoaștem pulsul țerei. Am lucrat aici în cameră și ne am luat și am avut destul timp de gândire în aceste 10 luni; prin urmare, acum nimeni din noi numai poate dice, că ar fi o surprindere punerea în discuțiune a legii chiar ați.

Raportul a început să se depună de Mercuri... (Sgomot, întreruperi) și Vineri s'a depus în total și s'a împărțit. (Sgomot).

Voci. Nu este exact.

D. G. Panu. Fac apel la d. raportore să declare d-sa categoric, când s'a împărțit raportul. (Sgomot).

D. N. Dimancea, Dlor este adevărat, că raportul s'a depus Mercuri, și s'a împărțit Vineri cea mai mare parte dintrânsul. Este dar un suptrefugiu neustificat, este a ne ascunde după deget, când supt pretest că s'a scăpat o frasă sau s'a adoptat alta, se cer trei zile de amânare (întreruperi).

Așa dar, dlor, vă rog să înțrăm în discuțiunea acestei cestiuni.

D. președinte al consiliului. Dlor, am luat cuvântul, fiind că onor. d. Ianoli a făcut apel la mine, și mă cred dator ai răspunde.

Dlor, mai întâi să constatăm, că Mercuri s'a depus partea întâia a raportului.

Voci. Vineri.

D. președinte al consiliului. Mă ertați, dlor, partea întâi s'a depus în manuscris Mercuri, s'a trimis la tipar și Vineri a venit tipărit și s'a împărțit la unii din dnii deputați; partea a doua s'a prezentat Vineri, s'a trimis la tipar și s'a împărțit; unii din dnii deputați au primit-o alții nu; acei cari au binevoit, au luato, alții nici nu s'au uitat la ea.

Acum d-lor, ce este în discuțiune? Este în discuțiune o lege? Aveți să discutați raportul asupra unei legi, pe care unii au să o combată, alții o susțină și apoi să se ia în considerațiune? Eu cred, că nu este o lege, ci sunt atâtea legi câte articole aveți să modificați din Constituțiune. Prin urmare nu aveți să discutați raportul, ca să vedeți dela început, dacă trebuie să respingeți sau să luați în considerațiune legea. Ași înțelege, când ar fi cine-va contra revizuirii, să dică că trebuie ne-apărat să facem o discuțiune generală, pentru că după aceea să respingem legea încă dela luarea în considerațiune și prin urmare să nu o mai discutăm articol cu articol; dar până acum n'am vădit nici pe unul, care să dică că este în principiu contra revizuirii.

Onor. d. Ianoli dice: dați-ne timpul ca cel puțin asupra articolelor, cari vin cele întâi în discuțiune să putem face un studiu, ca să ne pronunțăm în cunoștință de cauză, și de aceea eu am luat cuvântul, ca să vă rog să amânați discuțiunea până mâine, spre a se da timp celor, cari vor să vorbească asupra articolului întâi.

Voci. Dar discuțiunea generală?

D. președinte al consiliului. Apoi pentru ce să mai faceți o discuțiune generală?... (Întreruperi, sgomot).

D-lor, aveți să luați cuvântul la fiecare articol, asupra fiecărui articol se vor propune amendamente, cari au să se primească sau să se respingă. Prin urmare, asupra articolelor înțelese discuțiune, dar o discuțiune generală asupra ce?... Asupra revizuirii Constituțiunii? Dacă voiți să o faceți sau nu.

D. G. Panu. Asupra luării în considerațiune.

D. președinte al consiliului. Onor. d. Panu dice: asupra luării în considerațiune. Eu înțeleg pe acei, cari sunt contra revizuirii Constituțiunii să ceară aceasta,

și văd că ne-revizuirea și-a făcut mulți adepti, dar unii au avut curajul de a o spune pe față, pe când alții au căutat ca prin mijloace indirecte să ajungem tot acolo, cel puțin în ceea ce privește legea electorală. Însă tocmai în privința acestei legi ar fi trebuit să fiți mai...

O voce. Cavaleri.

D. președinte al consiliului. Eu nu voi dice cuvântul de cavaleri; dar voi dice ceea ce dice Românul: oameni de omenie, pentru că în sinceritatea și în curajul opiniunilor stă cavalerismul românesc.

O voce. Dar cine e contra revizuirii?

Dl președinte al consiliului. D-voastră, cei cari diceți că mai bine să nu se facă de loc de cât să se facă altfel, de cum o voiți d-voastră.

D. D. Gianu. Și d-voastră tot așa diceți.

D. președinte al consiliului. Onor. d. Gianu dice: că și noi tot așa dicem. Dar eu v-am spus de mai multe ori, că atunci când aș crede că sunt într'un singur punct în desacord cu alegătorii mei, mă voi duce să-i consult din nou. Aceasta v-am spus-o atunci, când esitam de a primi mandatul alegătorilor mei din Dolj.

D-lor, țeara, în mare majoritate, s'a pronunțat în cestiunea revizuirii, așa precum o susținem noi (Aplause).

D-voastră poate credeți că țeara de atunci până astăzi și-a modificat vederile sale, și prin urmare ați voi poate ca din nou să se facă apel la țeară. Ei bine, dacă voiți aceasta atunci spuneți lucrurile într'un mod clar, pentru ca să nu ne mai pierdem timpul în zădar.

Dacă voiți aceasta, atunci faceți-o d-v. noi nu am voi să o facem.

Diceți că aveți trebuință ca să vă luminați, să vă formați opiniunile: dar sunt 10 luni, de când aceasta cestiune se discută și agită țeara, mai ales cu ocaziunea alegerilor, când unii nu prea aveți încredere în dispozițiunile alegerilor și nu prea ați spus pe față, cu omenie, cum dice românul, tot ceea ce gândiți și acum, după ce ați fost aleși, veniți să vă dați pe față părerile d-v. (Aplause).

Ați esplotat mult pe aceia, cari au avut încredere în d-voastră.

D. D. Gianu. Nu noi am făcut pronunțaminte cu 600... (Sgomot).

D. președinte al consiliului. Eu fac apel la toți acei, cari au luat parte la lucrările comitetului, și-i rog să declare pe onoarea dumnealor, dacă nu au fost în gândul nostru că nu ne vom coborî mai jos de 600.

O voce. Nici mai sus de 800.

D. președinte al consiliului. Onor. d. Gianu caută de a găsi un echo în acei, cari sunt la un gând cu dsa și voiesce a se face un nou apel la țeară, pentru ca țeara să se pronunțe între dumnealor și noi.

D. D. Gianu. Eu?!

D. președinte al consiliului. Negreșit; fiind că ați declarat că și dv. ca și noi, și noi ca și d-voastră ținem ca mai bine să nu se facă de loc revizuirea, de cât să se facă altfel de cum o vom. Prin urmare, cine are să decidă între noi de cât țeară? Vedeți dar că aveam dreptate să vă cer să spuneți lucrurile în sinceritate.

Eu cred, d-lor, că până mâine aveți tot timpul ca să cetiți raportul, cel puțin în părțile acelea, cari privesc articolele ce se vor discuta mâine, și pe urmă, treptat, l veți ceti în întregul său, căci discuțiunea nu are să se termine într'o zi sau două.

De aceea sper a da o satisfacțiune acelor d-ni, cari au cerut un termen de 3 zile. Gândesc că de s'ar amâna până mâine discuțiunea, este un timp suficient spre a ceti raportul, și apoi cum dice proverbul frances: *la nuit parte conseil* (Aplause).

Poate până mâine vă veți gândi, că nu este folositor pentru țeară de a o mai ține în agitațiunea aceasta, care durează de 10 luni. (Aplause).

D. D. Gianu. Noi agităm țeara?

D. președinte al consiliului. Eu nu am zis că d. Gianu o agită.

D. Gianu nu este nici tribun, nici demagog, ci cum dice francesul: *tant s'en faut*. Dar cestiunea este pusă la ordinea zilei de 10 luni înainte țerei, și ce tristă opiniune ar trebui să ne facem despre țeară, când ea ar sta indiferentă, când n'ar fi îngrijată în fața unei cestiuni care atinge interesele ei cele mai mari, care atinge viitorul ei? (Aplause).

De aceea cred că a venit timpul, să facem a înceta odată aceste frământări, aceste îngiriri.

Vă mai puteți chipul și la noapte, ca mâine să începem această discuțiune aci, în ședința publică, și în fața țerei, și discutând astfel, vă veți putea da mai bine seama despre consecințele opiniunilor d-v., când ele s'ar realiza, de cât disputând în cercuri mitite.

Acasta o dic mai cu seamă pentru acei cari susțin un singur colegiu, care este raționamentul ce se aduce în favoarea acestei idei? Este că în cercuri mici se strimtează ideile, și în cercuri mari se lărgesc. (Aplause). Să discutăm dar și noi astfel cestiunea în cercul cel mare al întregii reprezentățiunii naționale și în fața publicului. (Aplause).

Voci. Da, da, mâine.

(Va urma).

(Convocare.) Alegătorii români din ambele cercuri electorale ale Orașului Sibiu, aderenți ai programei naționale din 1881, sunt invitați a se întruni **Duminică în 13/1 Aprilie a. c. la 4 oare d. p.** în sala „Grădinei Flora“ (Schewisgasse Nr. 3), pentru alegerea alegătorilor la conferința generală națională.

Sibiu în 9 Aprilie 1884 st. n.

Dr. Aurel Brode,
president.

Dr. Nicolau Olariu,
secretariu.

(Convocare.) Alegătorii români din cercul electoral al **Cisnădiei**, aderenți ai programei naționale din 1881, sunt invitați a se întruni **Marti în 3/15 Arilie a. c.** la 11 oare înainte de amiază în sala grădinei „Flora“ (Schewisgasse Nr. 3) pentru alegerea alegătorilor la conferința generală națională.

Subcomitetul.

Conspectul operațiunilor Institutului de credit și de economii „Albina“ în Sibiu în luna Martie 1884.

Intrate.	n. cr.
Numerariu transpus din 29 Februarie a. c.	67,629.51
Depuneri	67,138.37
Cambii rescumpărate	240,781.14
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	52,766.99
Interese și provisiuni	13,824.48
Fondul de pensuni	2,103.91
Monetă vândută	65,273.13
Efecte	3,387.79
Conturi curente	65,737.—
Diverse	12,620.57
	fl. 591,262.89
Esite.	n. cr.
Depuneri	104,185.33
Cambii escomptate	218,460.13
Împrumuturi hipotecare și alte împrumuturi	62,084.—
Interese pentru depuneri	563.77
Competențe de timbru	6.65
Salarie și spese	1,877.41
Monetă cumpărată	57,521.37
Conturi curente	63,228.88
Diverse	19,546.75
Saldo în numerariu cu 31 Martie 1884.	63,783.60
	fl. 591,262.89

Sibiu în 31 Martie 1884.

Visarion Roman,
director executiv.

Ioșif Lissai,
comptabil

Varietăți.

* (Dar prea'nalt.) Majestatea Sa ces. și reg. apostolică s'a îndurat preagrațios a dărui din șatula s'a privată 100 fl. pe seama scoalei confesionale gr. or. din Banpatoc, protopresbiteratul Gioagiului I.

* (Alegeri supletorie la sinodul arhiepiscopescan). În cercul mirenesc al III Sebeș s'a ales deputat sinodal dnul Simeon Muntean, notariu cercual în Sâșciori: în cer. mir. al X Abrud d. Gerasim Candrea, avocat în Câmpeni; în cer. mir. al XIII Solnoc, d. Grigoriu Pletos prof. gimn. și catechet în Năseud; în cercul preoțesc al XV Târnavă d. Ioan Almasan, protopresbiter în Alma.

* (Postal.) Cariola postală între Zah și Murăș-Ludoș cu prima Mai începând va comunica în toate zilele după mersul de până acuma.

* (Concurs.) În comitatul Sibiiului a devenit în vacanță postul al doilea de veterinar. Acest post are un salariu anual de fl. 400. și paușale de călătorit fl. 200.

Pentru înaintarea concurselor corespunzătoriu instruate se defige ziua de 21 Aprilie a. c.

Sibiu, 9 Aprilie, 1884.

Dela vicecomitatul comitatului Sibiiului.

* (Statistica alienațiunii mintale.) Marti seara a avut loc, în micul amfiteatru Gersor, la Sorbona, o conferință asupra statisticii alienațiunii mintale, de D. doctor L. Lunier.

Trei puncte principale au fost dezvoltate succesiv: numărul alienaților după recensimente; numărul alienaților internați în stabilimentele speciale; cauzele nebuniei.

Dela 1835, în fie-care cinci ani se face câte un recensiment. După această statistică, numărul internaților, care era în 1835 de 16,000 aproape, s'a mărit fără încetare și s'a ridicat în 1876 la 83,000. Numărul alienaților la domiciliu, idiotoșilor, timpioșilor inofensivi, a fost de 54,000 în 1866, de 50,000 în 1872 și de 39,000 în 1876.

Mărimea unei părți și scăderea celei lalte provine din cauza, că din 10 bolnavi aduși astăzi în stabilimentele publice, 7 ar fi fost respinși altă dată. Creșterea totală este aproape 20%.

Calificarea de alienat se aplică în stabilimentele speciale tuturor categoriilor, cuprinzând pre timpioși și pre idiotoși. Aceștia erau în 1856 în proporțiune de 65%.

Cele din urmă recensimente dă 1 alienat la 444 de locuitori, dar aceasta țifără este slabă și în realitate se găsește 1 alienat la 300 sau 350 de locuitori.

Causele nebuniei și ale timpelii provin mai mult din densitatea populației, din stagnațiunea în unele țări de câmp sau de munte și din intensitatea civilizației.

S'a remarcat că femeii, cari au născut idiști în oare-cari infundături puțin aerisate și pline de miasme, au procreat ființe complet sănătoase pre un alt pământ. S'a mai remarcat asemenea, că două țări de o potrivă civilizate aveau mai același număr de nebuni pentru un același număr de locuitori.

D. doct Lunier a constatat, că în Engliera și în Olanda țifra nebunilor e mai mare de cât în

Francia, că în Elveția este de 1 nebun pentru 202. Nu sunt de cât trei țări în Europa, Spania, Italia și Elveția care au un număr mai mare de cât Francia.

În definitiv, se pare a rezulta din observațiunile făcute că, creșterea nebunii este puțin considerabilă, și că în același timp timpeala a scăzut simțitor.

Posta Redacțiunii:

Domnului Georgiu Pop Gridean și Consoții. Cestiunea sulevată de DVoastră nu este obiect pentru interpellare în diare. Binevoii a vă adresa la locurile com-

petente, și dacă nu vi se va satisface, preste două săptămâni se deschide sinodul arhidieceșan, și acolo vi se dă ocașione a vă aduce jalba în formă convenabilă.

(Mijloc de cură.) Tuturor căți sufer de epilepsie, convulsiiuni (sgârșciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renunit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinale, așa dicând minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavă. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință liniștită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, preșurile capitalei universale Paris sânt relativ foarte efine. Tractament și prin correspondență, dacă se va trimite istoricul detaliat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Nr. 805

[712] 1-3

CONCURS.

Pentru administrarea corespunșătoare a pădurilor comunale și bisericesci, cari se află pre teritoriul comunelor Seliște, Gurariului, Orlat, Căcova, Sibiel, Vale, Tilișca, Galeș, Aciliu, Săcel și Mag, aparținetoare de cercul Seliștei, comitatul Sibiului, precum și pentru facerea planurilor de exploatare silvanale, cari vor mai fi de lipsă prin aceasta se deschide concurs pentru împlinirea unui post de silvicultor cercuale.

Reședința oficioasă: Seliște

Venitele împreunate cu acest post salariu, bani de cuartir, paușal de cancelarie și călătoria face la olaltă 1265 fl. anual.

Pentru facerea planurilor de exploatare afară de aceasta va veni o remunerațiune corespunșătoare.

Competenți, cari afară de recerșințelepr escrise în §. 36 A. L. XXXI. ex 1879 și cunoscința limbei oficioase maghiare, poșed și limba română și germană, și tot-deodată sânt versați și în afaceri de administrațiune silvanală, sânt provocați ași inainta cerșurile inzestrate cu documente în termen de șese săptămâni la subșcrișul pretor.

Alegerea se va îndeplini în 2 Iunie a. c. 10 oare dimineața și oficiul va fi să se ocupe prin alesul în 15 Iunie a. c.

Seliște 8 April 1884.

Pretorele cercual.

ad. Nr. 588.

[703] 3-3

Citațiune edictată.

Ana Fleșariu din Cloasterfu de religiunea gr.-or. cottul Târnavei mari, carea de 3 ani de zile a părășit în mod clandestin pre legiuitul ei bărbat Ioan Sêrb din Trapold în premenționatul comitat, fără a se sci ubicațiunea ei, prin această este citată, ca în termen de 3 luni de zile dela subșcrișul dat să se infățișeze sau în persoană sau prin vre-un apărătoriu inaintea, subșemnatului scaun protopresbiteral căci la din contra procesul în contră i intentat, se va pertracta și în

absența dênsei, conform prescriptelor în vigoare.

Cohalm, 14 Martiu 1884.

Scaunul prot. gr. or. resșrit. al Cohalmului ca for matrimonial de I. instanță.

Nicolau D. Mircea,
adm. prot.

4 fl. și 93 cr.

costă următoarele lucruri preșioase, cari au fost mai nainte de 3 ori mai scumpe lucruri, despre cari se suspine că produce mare efect privitorului.

1 orologiu, care te deșteaptă noaptea, de bronz, 1 telescop optic, cu care poți vedea la 3 miluri distanță, 1 orologiu de soare, care se poate întrebuișa la ori și ce casă, 3 borcane de cristal pentru compot, 4 tasse de apă din metal alb, 1 imitator de sbierete, 1 album de tot elegant de piele pentru 50 de fotografii, 12 bucăți alese de săpun precum de ierburi, viole, rose etc. bucată cu 20 cr., 1 giuvaer elegant pentru domni și dame din aur bun de calitate a doua, precum broș, cercei, botoni pentru mangete, 3 botoni de cămeșă, 1 păreche de papuci (de casă) tărăși-rococo eleganși, pentru domni și dame, 1 pânzătură de masă în stil rococo cu țesături de aur, 12 linguri din metal cu patentă, care remâne totdeauna alb, 1 cassetă mică pentru cusut și ca mobil frumos de casă cu degetare, ace etc., 1 cutie foarte fină pentru zahar, 1 scăpărătoare de foc pentru vânători cu un cap de vulpe, ornament frumos pentru casă, 1 păreche de cele mai nouă bete cu patentă, elastice, 1 briceag necesar cu scobitoare de dinți, lingură pentru curățirea urechei, tăietor de unghii, 1 păreche elegantă de candelabre de salon, acestea toate împreună numai cu 4 fl. 93 cr.

La comandare să se mai trimeată pe lângă suma aceasta încă 46 cr. pentru ladă. [711] 1

Fabrica: Viena, II., Praterstr. 16.

Im grossen Rix-Ausverkauf.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârșciuri)

și

BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviți vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris. 17

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recuisite bisericesci

de rit catolic și grec. [555] 27-80

în Budapesta, strada Vașului, Văczi utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate feliturile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelă de altar, policandre pentru bisericii, ricide, chivot, cărți de Evangelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Redactor provisoriu: Mateiu Voileanu

Infallibil.

Retrimitem banii primiți tuturor ace lora, cari nu va avă efect

„Roborantium“

(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpățina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încăruntire.

După întrebuișare mai deasă garantăm succesul. Expediția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grollich în Brunn.

„Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănica C. Bugarsky. București: Rud. Schmettau, farmacist de curie. Budapesta: Neruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vêrtes, farmacist. Timișoara: Ștefan Târczay, farmacist. Verșeș: Sebastian Strach, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé“ alife orientale pentru frumusețea din care se nasce frăgeție, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vârsat. — Prețul 85 cr. [743] 1

„Bouquet du Serail de Grollich“ parfum de basmau pentru damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuișă și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.

După desemnul de aici mai sânt de vândut:

8766 bucăți de oroloage-remontoir Washington veritabile à 9 fl. 78 cr. și 3967 bucăți oroloage verit. Elvețiane à 4 fl. 85 cr.

În mărime pentru domni și dame.

Aceste oroloage sânt toate regulate pe secundă. Cifrele strălucesc de sine și noaptea așa încât în ori și care timp, poți vedea fără lumină la câte oare este

Un orologiu pentru dame, veritabil de 14 carrate, probat de oficiu costă: mai înainte fl. 75 — acum numai fl. 28.—; un orologiu mare pentru domni, mai înainte fl. 90.—, acum numai fl. 35.—; în 13 carrate argint, probate prin oficiu, sulate cu aur, foarte fine, pentru dame, mai înainte fl. 30.— acum numai fl. 14.— pentru domni, mai înainte fl. 25.—, acum numai fl. 12.50; oroloage de argint de Geneva (Genf), veritabile, cu cășulie de aur, mai înainte fl. 15.— acum numai fl. 8.50. Oroloage remontoir Washington patentate, veritabile, mai înainte fl. 36.— acum numai fl. 9.78, Oroloage-Anker de Geneva, cu 17 rubine, cu cășulie de nikel de argint verit. sau de aur dublu, regulat cu aparat de nikel patentat, cu curs solid, mai înainte fl. 22.— acum numai fl. 8.75, un orologiu elvețian foarte bun, frumos decorat, cu Anker, mai înainte fl. 15.— acum numai fl. 4.85.

Prelângă aceasta ori cine va face comande va căpeta

de tot pe nimica, gratuit, ca cadou

din depositul nostru o păreche de cercei pentru dame din aur de 14 carrate, probați de oficiul de punciare principal c. r., cu corale veritabile, mărgelă sau rosete; mai departe 1 cruce de gât cu lanț-Collier, 1 bronz gravat foarte fin, 1 medaillon cu camea frumoasă, 1 inel de briliant-Simil veritabil, 8 garnituri de bumbi de chemisette-și manchetă din nikel de argint, cu gravură de mașină fină, 1 lanț de orologiu din cel mai fin aur dublu cu medaillon cu 12 fotografii fine și picante de Paris sau cu Georg-Taleri, 1 cigaretă de spumă de mare cu ambră galbină, cu figuri fin gravate sau sculptate, cu etui, 2 albumuri, cel dintâiu cu 50 de fotografii al doilea cu 291 bucăți de diversi articuli de luca.

Album de fotografiă, în formă cuart, calitate prima, cu jucărea veritabilă de Geneva, joacă două piese, cumpărat singur fl. 7.50 ca adaos la oroloagele de mai sus numai fl. 6.

Pentru fie-care orologiu se dă garanție de 5 ani. Ce nu convine se primesce retour sau se preschimbă, prin urmare ori ce comandă e fără risico.

Spedițiuni se fac în fie-care țară, afară de țările de sêrbători creștinesci, pasci, rusalii și crăciun.

Adresa: Uhren-Alianz din Genf,

Viena I. Adlergasse Nr. 1.

[682] 4-12

NB. Scrisori de aprețiere favorabilă se primesc ori și când cu mulțămită însă nu se publică.